

Το μήνυμα της Κυριακής του Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας Δαμασκηνού

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Μήνυμα Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού για την Κυριακή 16 Νοεμβρίου 2025:

Ἡ σημερινή ἀποστολική περικοπή ἀποτελεῖ μία ἀποκάλυψη τῆς ἱεραποστολικῆς φλόγας πού θέρμαινε τὴν ψυχὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὁ μεγάλος Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν μοιράζεται σήμερα τὸ ζῆλο καὶ τὴν ἐπιθυμία του, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ γνωρίσουν τὸν Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου καὶ νὰ πιστέψουν στὸ πανάγιο ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἐπανειλημμένως φυλακίστηκε, προπηλακίστηκε, χλευάστηκε καὶ συχνὰ κινδύνεψε νὰ χάσει τὴν ζωὴ του στὴν διάρκεια τῶν μεγάλων τοῦ ἱεραποστολικῶν ταξιδιῶν (Β΄ Κορ. 11:23-28), ἔρχεται σήμερα νὰ μᾶς μεταδώσει τὴν χαρὰ τῆς ἀποστολῆς του, ἡ ὁποία γέμιζε διαρκῶς τὴν καρδιά του. Γράφει: «Πόσο ὁμορφὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν πού φέρνουν τὴν χαρμόσυνη εἶδηση γιὰ τὴν εἰρήνη, τὴν χαρμόσυνη εἶδηση γιὰ τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ! Σ' ὅλη τὴν γῆ ἀντήχησε ἡ φωνὴ τους, στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ λόγια του» (Ρωμ. 10:15,18).

Ἐὰν λοιπὸν ὁ ἐρχομὸς ἑνὸς ἱεραπόστολου πού κηρύσσει Χριστόν, ἀποτελεῖ τόσο μεγάλῃ πηγὴ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, πόσο ἀπείρως μεγαλύτερη χαρὰ φέρνει ἡ

παρουσία τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας, ὅπου, ὅχι ἀπλῶς Τὸν συναντᾶμε ἀλλὰ κοινωνοῦμε τὸ ἴδιο του τὸ Σῶμα καὶ τὸ ἴδιο του τὸ Αἷμα; Ἐὰν ἑκατομμύρια ἄνθρωποι πρὶν τὸν Χριστὸ ἀποδέχθηκαν μὲ εὐγνωμοσύνη τοὺς Προφῆτες καί, μάλιστα, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μαρτύρησαν γιὰ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ (Ἑβρ. 11:32-38), μὲ πόσο μεγάλη εὐγνωμοσύνη θὰ πρέπει νὰ συμμετέχουμε στὴ Θεία Λειτουργία, ὅπου συναντοῦμε πρόσωπο πρὸς πρόσωπο τὸν σαρκωμένο Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν ἐκπλήρωση ὅλων τῶν προφητειῶν;

Τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀποτελεῖ συγχρόνως συνάντηση καὶ κήρυγμα. Γιὰ νὰ ἐκπληρώσει ὅμως τὸν σκοπὸ της, χρειάζεται νὰ διαφυλαχθοῦν δύο πράγματα: πρῶτα, ἡ βαθιὰ πίστις στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καὶ δεύτερον, ἡ ἀλήθεια, ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητο νὰ συνοδεύει πάντα τὴν πίστιν. Ὅλοι ὅσοι βρισκόμαστε σήμερα ἐδῶ, ἔχουμε διάθεση νὰ πιστέψουμε στὸν Χριστό. Ποιὸς εἶναι ὅμως αὐτὸς ὁ Χριστός; Τί εἶπε, πῶς ἔζησε, ποιὸν δρόμο ἄνοιξε γιὰ μᾶς ὥστε, ἀκολουθώντας τον, νὰ βρεθοῦμε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἐπουράνιου Πατέρα μας; Αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα ἔρχεται νὰ ἀπαντήσῃ ἡ Θεία Λειτουργία μέσα ἀπὸ τὶς εὐχὲς καὶ τοὺς ὕμνους της. Μὲ αὐτό τον τρόπο ὁλοκληρῶνεται καὶ ἡ τριάδα τῶν ὅσων ἀκούγονται κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ μεγάλου αὐτοῦ μυστηρίου: Ἰκεσία, Δοξολογία, Διδασκαλία.

Συνεχίζοντας τὴν βαθύτερη γνωριμία μὲ τὴν Θεία Λειτουργία, ἃς ἐπικεντρώσουμε σήμερα τὴν προσοχή μας στὸν πρῶτο διδακτικὸ καὶ δογματικὸ ὕμνο ποὺ ἀκούγεται. ἀμέσως μετὰ τὸ δεύτερο ἀντίφωνο. Πρόκειται γιὰ ἕναν ὕμνο, ὁ ὁποῖος συμπυκνώνει ὁλόκληρη τὴν χριστιανικὴ ὀρθόδοξη διδασκαλία γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ:

«Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀθάνατος ὑπάρχων, καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε, Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἰς ὧν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.»

Πίσω ἀπὸ τὸν ὑπέροχο καὶ περιεκτικότατο αὐτὸν ὕμνο, κρύβεται ἓνα πολὺ ἐνδιαφέρον ἱστορικὸ παρελθόν. Ὁ Ἅγιος Ἰουστινιανὸς (525-567) εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς ἑνδοξοὺς αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἀλλὰ καὶ ἓνας σπουδαῖος συγγραφέας καὶ ποιητής. Στὸν Ἰουστινιανὸ ἀποδίδεται αὐτὸ τὸ περίφημο δογματικὸ τροπάριο. Ὁ ὕμνος αὐτὸς θεωρεῖται ἡ ὀρθόδοξη ἀπάντηση τοῦ Ἰουστινιανοῦ στὶς κατηγορίες ποὺ τοῦ εἶχαν προσάψει γιὰ μονοφυσитισμό. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ὁ ὕμνος ἐκφράζει τὰ δογματικὰ πορίσματα τῶν τριῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Νικαίας, Κωνσταντινουπόλεως καὶ Χαλκηδόνος. Σήμερα ψάλλεται σὲ κάθε Θεία Λειτουργία καὶ εἶναι ἰδιαίτερα ἀγαπητὸς ἀπὸ τὸν ὀρθόδοξο λαό.

Πῶς λοιπὸν ἀπευθυνόμαστε πρὸς τὸν Κύριο μὲ τὸν ὕμνο αὐτὸ καὶ τὶ τοῦ ζητᾶμε; «Μονογενὴ Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ ἀθάνατε, ἐσὺ ποὺ καταδέχτηκες γιὰ τὴ δική μας σωτηρία νὰ σαρκωθῇς ἀπὸ τὴν ἀγία Θεοτόκο καὶ ἀειπάρθενο Μαρία καὶ νὰ γίνῃς ἄνθρωπος, χωρὶς νὰ πάψῃς νὰ εἶσαι Θεός, ποὺ ὡς ἄνθρωπος σταυρώθηκες καὶ νίκησες τὸν θάνατο, ποὺ εἶσαι ὁ ἓνας τῆς ἀγίας Τριάδας καὶ δοξάζεσαι μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, σῶσε μας».

Σὲ αὐτὸν τὸν κυρίως δογματικὸ ἀλλὰ, συγχρόνως ἱκετευτικὸ καὶ δοξολογικὸ ὕμνο, ξεχωρίζει ἡ λέξη «καταδέχτηκες» (καταδεξάμενος). Σὲ αὐτὴν περικλείεται ὅλη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μας, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας ὁ Κύριος τῶν δυνάμεων ἐξέρχεται τοῦ θεϊκοῦ Τοῦ μεγαλείου καὶ μοιράζεται μαζί μας τὶς συνέπειες τῆς ἁμαρτίας μας, ἂν καὶ δὲν ἔχει οὐδεμία σχέση καὶ οὐδεμία εὐθύνη. Παραμένει ἐπὶ ἐννέα μῆνες σὲ μήτρα παρθενική, γεννᾶται καὶ τρέφεται μὲ γάλα μητρικό, κυρίως ὅμως, ἐμπλέκεται μὲ τὸν κύκλο τῆς βιολογικῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον, γιὰ κάθε ἄνθρωπο, κλείνει ὁ θάνατος.

Αὐτὸς εἶναι ὁ Βασιλέας Χριστὸς ποὺ γίνεται διάκονός μας καὶ ἔρχεται στὸν κόσμον νὰ δώσει μιὰ μάχη ποὺ ἔπρεπε νὰ δώσουμε ἐμεῖς. Πῶς ὅμως; Οἱ δυνάμεις μας δὲν ἐπαρκοῦν. Μόνον κάποιος ἰσχυρότερος τοῦ θανάτου εἶναι σὲ θέση νὰ μᾶς χαρίσει καὶ πάλι τὴν ζωὴ. Αὐτὸ τονίζει ἰδιαίτερα καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας:

«Ὁ Θεὸς ἀναλαμβάνει τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, διότι ἦταν ἄνθρωπος καὶ ὄντας ἄνθρωπος, νικᾷ τὴν ἁμαρτία ὡς καθαρὸς ἀπὸ κάθε ἁμαρτία, γιατί ἦταν ἐπίσης καὶ Θεός. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, ἡ ἀνθρώπινη φύση μας ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν ντροπὴ τῆς ἥττας τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος καὶ στεφανώνεται μὲ τὸ στεφάνι τῆς νίκης ποὺ Ἐκεῖνος, ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς ἐπέτυχεν» (Πατρολογία τοῦ Migne, 150, 513B).

Ἀδελφοί μου,

Μέσα στὴν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας, συνδυάζεται ἡ ὁμορφιὰ τῶν εὐχῶν καὶ τῶν

ὑμνων με τὴν δογματικὴ ἀκρίβεια. Ἐπὶ αἰῶνες, ἄνθρωποι ἀγράμματοι, χωρὶς τὴν δυνατότητα νὰ μελετήσουν τὶς πηγές καὶ τὴν δογματικὴ διδασκαλία τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, παρέμειναν Ὁρθόδοξοι, ἔχοντας στενότατη σχέση με τὴν ὀρθόδοξη λατρευτικὴ ζωὴ. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, εἶναι ἀπαραίτητο, ἡ προσέλευση μας στὴν Θεία Λειτουργία ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλες τὶς ἀκολουθίες, νὰ μὴν πραγματοποιεῖται ὡς ἓνα ἐπιφανειακὸ θρησκευτικὸ καθῆκον ἀλλὰ ὡς ἐκδήλωση τοῦ πόθου μας νὰ βρεθοῦμε μαζὶ με τὸν Χριστὸ καὶ νὰ γνωρίσουμε με ἀκρίβεια τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας. Ἄς θαυμάσουμε σήμερα τὴν ἀκρίβεια τοῦ ὕμνου ποὺ προαναφέραμε καὶ ἃς εἴμαστε βέβαιοι πῶς, ὅσο ἐμβαθύνουμε στὴν ἀλήθεια τῆς Ὁρθοδοξίας, τόσο ὑψώνουμε τεῖχος σὲ κάθε εἶδους αἵρεση ποὺ ἀπειλεῖ νὰ νοθεύσει τὴν πίστη μας.

Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ βρίσκεται διαρκῶς μαζὶ μας. Ἐναπόκειται σ' ἐμᾶς, ἐάν, μέσω τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ τῆς τήρησης τῶν ἐντολῶν του, θὰ Τὸν ὑποδεχθοῦμε στὴ ζωὴ μας καὶ θὰ γευτοῦμε τὴν δωρεὰ τοῦ ἑξαγιασμοῦ ποὺ μᾶς προσφέρει. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Νικητὴς τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Ἄς σταθοῦμε στὸ πλάι Του γιὰ ὅλη μας τὴν ζωὴ καὶ ἃς μοιραστοῦμε με εὐγνωμοσύνη καὶ δοξολογία τὴν λυτρωτικὴ νίκη Του. Ἀμήν.

Μὲ ὅλη μου τὴν πατρικὴ ἀγάπη,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

† Ο ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ